

Vragen van gemeenteraadsleden

Gemeenteraad

Onderwerp: Essentaksterfte

Datum 29 maart 2017
Partij: D66

Bijlage: 5
Ingekomen brief griffie: 29 maart 2017
Antwoord college 11 april 2017

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

De besmettelijke Essentaksterfte heeft in verschillende steden geleid tot vele geïnfecteerde en zieke Essen. Helaas zijn er geen middelen beschikbaar om de Essen tegen deze schimmel te beschermen. Evenmin bestaat een behandeling waarmee aangetaste bomen kunnen worden genezen. Over het algemeen is sprake van een voortgaande taksterfte waardoor een steeds groter deel van de boom afsterft. Dit kan snel leiden tot gevaarlijke situaties. In andere landen zijn sterftepercentages van 80 tot 90 % geconstateerd. Daarom worden in vele gemeenten (werk)plannen opgesteld om de bomen planmatig en spoedig te kappen. Ook wordt daarbij gedacht aan het herplanten van een andere boom. Niet alleen zal een flink aantal bomen gekapt moeten worden (hetgeen kan zorgen voor een kaalslag), maar ook vraagt het de nodige ambtelijke inzet en investeringen. Inmiddels heeft de gemeente Utrecht al bekend gemaakt dat de kosten van de Essentaksterfte voor de gemeente kunnen oplopen tot ruim 20 miljoen euro.

Dit leidt bij ons tot de volgende vragen:

1. Is voor de gemeente Helmond al geïnventariseerd hoeveel Essen in de gemeente staan? Zo ja, om hoeveel bomen gaat het?
2. Is reeds geïnvesteerd hoeveel bomen geïnfecteerd zijn door de ziekte? Zo ja, kunnen wij hierover meer informatie ontvangen? Zo nee, wanneer verwacht u dat hiermee een start wordt gemaakt?
3. Is voor de gemeente Helmond al een (werk)plan opgesteld? Zo nee, waarom niet?
4. Weet u ook wat de kosten zullen zijn om de geïnfecteerde bomen te kappen en te vervangen? Zo ja, aan wat voor bedragen moeten wij dan denken?
5. Worden de bewoners vooraf actief geïnformeerd over de kap van meerdere bomen?

Graag vernemen wij uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens de fractie van D66

Gaby van den Waardenburg

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede.

1. In Helmond staan circa 50.000 straatbomen. Ruim 4.000 bomen hiervan betreffen Essen. Deze bomen staan geregistreerd in ons (digitale) beheersysteem. Daarnaast liggen er nog enkele bospercelen met een groot aandeel Es.
2. Jaarlijks wordt een gedeelte van de bomen gecontroleerd op veiligheid. In totaal circa 30% van het aantal. Bij deze controles wordt tevens gekeken naar aanwezigheid van ziekten en plagen die van invloed (kunnen) zijn op de veiligheid. In deze controles zijn geen bijzonderheden ten aanzien van Essentaksterfte aangetroffen. Ook de medewerkers van het bedrijf dat de snoeiwerkzaamheden aan bomen uitvoert in Helmond heeft geen bijzonderheden geconstateerd. Enkele boomziekten vertonen kenmerken van de Essentaksterfte, zoals de Verwelkingsziekte. Hierbij sterft een (groot) kroondeel van de boom af, meestal betekent dit dat de boom na 1 of enkele jaren gekapt moet worden. In de gevallen dat er essen gekapt moeten worden, is niet specifiek onderzocht of het nu Essentaksterfte of Verwelkingsziekte betrof of dat er andere omstandigheden speelden. Meestal is dit ook moeilijk vast te stellen. In Helmond betreft het jaarlijks slechts enkele bomen die om deze reden gekapt moeten worden. Gezien het geringe aantal van aangetaste Essen op dit moment is er geen aanleiding om een aparte inventarisatie van de Essentaksterfte uit te voeren. In Groot Goor liggen 2 perceeltjes met een

behoorlijk aandeel Es. De Essen lijken hier kenmerken te vertonen van de Essentaksterfte, echter zijn deze percelen afgelopen jaren ook in het kader van natuurontwikkeling vernat. Meest waarschijnlijk is dat dit de oorzaak van het (gedeeltelijk) afsterven van de (jonge) bomen is. Er ontwikkelt zich hier een nieuwe begroeiing die beter bestand is tegen de natte omstandigheden (en tevens nieuwe bijzondere natuurwaarden oplevert).

3. Er is voor de gemeente Helmond geen apart werkplan opgesteld, vanwege het (vrijwel) afwezig zijn van de ziekte. In het geval dat het tot een uitbraak komt, zal dit geleidelijk gaan vanwege de verspreiding van de essen over de stad en zal de impact op de omgeving gering zijn.
4. Het kappen van geïnfecteerde bomen en vervangen door nieuwe aanplant is op dit moment onderdeel van de reguliere werkzaamheden.
5. Het kappen van bomen wordt altijd gepubliceerd op de gemeentepagina (bekendmakingen online), voor beschermde bomen wordt een kaponthefing aangevraagd, welke gepubliceerd wordt op de informatiepagina van de gemeente Helmond. Indien het om meerdere bomen in een straat gaat, worden bewoners middels een bewonersbrief geïnformeerd.

Tot slot, regelmatig is er overleg tussen de boombeheerders van de grotere steden van Nederland (Intergemeentelijke Studiegroep Bomen). Ook hier is de Essentaksterfte onderwerp van gesprek. Door een aantal gemeenten wordt gewerkt aan een eenduidig protocol voor opname en registratie van de ziekte, zodat gegevens onderling uitgewisseld en vergeleken kunnen worden.

De genoemde percentages uitval in de inleiding van uw schriftelijke vragen betreffen vaak bosbeplantingen van Es (monocultuur). Uit het onderzoek van de gemeente Utrecht bleek het overgrote deel van de Essen wat aangetast is, slechts een gering gedeelte ernstig aangetast is, maar dat ook tekenen van herstel zichtbaar waren. Of het tot grote bomenkap komt is dus nog onduidelijk. Daarnaast is het aandeel Essen in Utrecht veel groter dan in Helmond (15%, 24.000 bomen)

Uiteraard blijven wij de situatie volgen en indien daar aanleiding toe is zullen wij de gemeenteraad daarover informeren.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel

de secretaris
mr. drs. A.P.M. ter Voert